



# NIEUWSBRIEF

Coördinatie Regeling Waddenzee

## In dit nummer

|   |   |
|---|---|
| CRW-structuur: toekomstbestendig, maar er zijn ook verbeterpunten           | 1 |
| RMG05 aangewezen middel bij communicatie tussen land- en waterhulpverleners | 2 |
| E-learning-modules  | 2 |
| CRW-film in twee versies beschikbaar  | 3 |
| OvD-waaiër "Wijzer op het water"  | 3 |
| Duik oefening in haven Harlingen  | 3 |
| Oefening Olie Alert   | 4 |
| Varia   | 4 |

**Deze nieuwsbrief geeft achtergrondinformatie over de CRW, het Incidentbestrijdingsplan Waddenzee (IBP-W) en de toepassing daarvan in de praktijk.**

### Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de CRW.

**Redactie:** Kees van der Mark

**Fotografie:** Bert Kesimaa, Kees van der Mark, Sem van der Wal, Archief CRW

**Vormgeving:** Klaas Pot, Sagittarius Graphic Design

**Druk:** SMG Groep

Voor meer informatie over de CRW en bijdragen voor deze nieuwsbrief kunt u contact opnemen met Ron Veenstra (secretaris CRW) via:  
T: 088 - 229 99 53  
E: r.veenstra@vrfryslan.nl

**CRW op het web:**  
[www.vrfryslan.nl/crw](http://www.vrfryslan.nl/crw)

## CRW-structuur: toekomstbestendig, maar er zijn ook verbeterpunten

**Is de eind 2015 aangepaste CRW-structuur toekomstbestendig? Die vraag stond centraal in de tussenevaluatie van de CRW-structuur die in de tweede helft van 2017 is uitgevoerd. Hieronder meer over de opzet en voornaamste bevindingen.**

Het onderzoek werd als afstudeeropdracht uitgevoerd door Sebastiaan, die in het dagelijks leven bij Defensie werkt en daarnaast de studie Integrale Veiligheid aan de Hogeschool NHL in Leeuwarden volgde. Sebastiaan hield voor de tussenevaluatie interviews met leden van het Tactisch Waddenzee Overleg (TWO), liet vragenlijsten invullen door leden van het Bestuurlijk Waddenzee Overleg (BWO) en hield een enquête onder de leden van de werk- en themagroepen die binnen de CRW opereren. Daarnaast is zijn onderzoek gebaseerd op observaties in TWO- en BWO-vergaderingen en de analyse van beleids-, vergader- en agendastukken.

### Bevindingen

In hoofdlijnen was de conclusie van de tussenevaluatie dat de CRW-structuur inderdaad toekomstbestendig blijkt te zijn. Sebastiaan tekent daarbij aan: "Uiteindelijk is de structuur natuurlijk 'slechts' een manier om een organisatie zo in te richten dat deze de beoogde doelen kan bereiken." Uit zijn onderzoek komen ook verbeterpunten naar voren, vertelt Sebastiaan: "Het zou mooi zijn als de bestuurders en andere functionarissen die binnen de CRW zijn vertegenwoordigd, zich nog bewuster zijn van de rol die ze binnen hun eigen organisatie en netwerk kunnen spelen als ambassadeur van de Waddenzee en de CRW. Daarnaast valt nog veel winst te behalen bij het delen van evaluaties van mono-oefeningen binnen het CRW-netwerk. Het leren van incidenten houdt niet op binnen de eigen organisaties. Hier ligt een punt voor het CRW-secretariaat, want dit kan bereikt worden door het informatiemanagement te verbeteren. Tot slot zou de besluitvorming binnen de CRW beter kunnen. Nu duurt dat proces vaak nog te lang. Om dit te verbeteren, is de medewerking van het BWO cruciaal."



*Bij delen evaluaties mono-oefeningen binnen CRW-netwerk is nog veel winst te behalen.*

### Rol bestuurders belangrijk

Tijdens het BWO-overleg van 13 december presenteerde Sebastiaan zijn bevindingen. Volgens hem herkenden de aanwezige BWO-leden zich in de bovengenoemde punten. Sebastiaan: "Niet alleen het netwerk is belangrijk, maar ook bijvoorbeeld afspraken en gesprekken moeten worden vastgelegd. Het BWO moet de randvoorwaarden creëren waardoor de mensen op operationeel niveau hun werk goed kunnen doen. Daarom is het zo belangrijk dat de CRW de bestuurders zoveel mogelijk meeneemt in de processen." Ook is het van belang dat de CRW nadrukkelijker naar buiten treedt, onder meer online. Immers: "Informatie wordt tegenwoordig voor het overgrote deel opgezocht via het internet", besluit Sebastiaan.

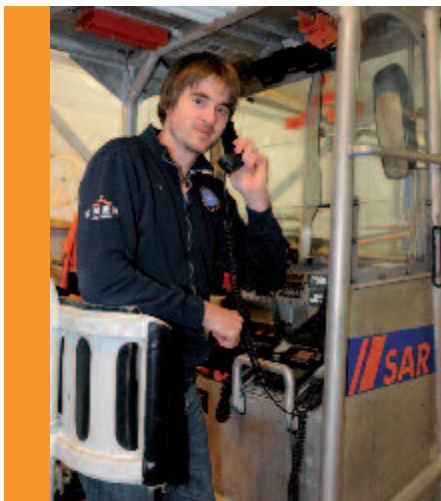
### Theoretische onderbouwing onderzoek

Voor wie geïnteresseerd is in de theoretische onderbouwing van Sebastiaans onderzoek: hij maakte onder meer gebruik van het kijkglas-model van Robin Bremekamp, Edwin Kaats en Wilfrid Opheij, het Model van Tuckman (groei-fasemodel) en de acht i's van Kanter (voor het toetsen van de toekomstbestendigheid van netwerkorganisaties).

## RMG05 aangewezen middel bij communicatie tussen land- en waterhulpverleners

**Voor communicatie tussen land- en waterhulpverleners via C2000-communicatieapparatuur is ruim tien jaar geleden de Regionale Multidisciplinaire Gespreksgroep (RMG) 05 in het leven geroepen. Toch maken nog steeds niet alle hulpverleners consequent gebruik van RMG05. En dat is jammer, meent Eduard Terpstra van de Koninklijke Nederlandse Reddingmaatschappij (KNRM).**

Eduard is nu een jaar of zes vrijwilliger bij het KNRM-station Den Oever, sinds 2015 als plaatsvervangend schipper. Het boothuis van Den Oever ligt aan de IJsselmeerkant van de Afsluitdijk, vlakbij het Stevin-sluizencomplex.



Eduard Terpstra

De reddingboot van Den Oever wordt dan ook zowel op het IJsselmeer als op de Waddenzee ingezet. Eduard: "In het gebied waarin wij normaliter varen, hebben we te maken met de Meldkamer Noord-Holland Noord in Alkmaar en het Kustwachtcentrum [KWC] in Den Helder. Iedere keer als we gaan varen – of het nou is om te oefenen of bij een daadwerkelijke inzet – melden we ons bij vertrek in bij het KWC via kanaal 16 én bij de meldkamer via RMG05. En als we terugkomen melden we ons bij beide weer uit. Inmiddels is dat routine geworden."

### Ook bij het oefenen

"Er zijn meer KNRM-stations die met RMG05 werken, maar bij mijn weten doen ze het nog niet allemaal standaard", aldus Eduard. "Ik moet ook toegeven dat het gebruik van C2000-apparatuur niet eenvoudig is als je er niet aan gewend bent. Je hebt te maken met groepen, banken, verschillende kanalen... Niet iedereen weet hoe dat werkt. Het gebruik van RMG05 is natuurlijk ook maar een van de vele mogelijkheden die C2000 biedt." Op het eerste oog lijkt het gebruik van C2000 dus complex. Maar, zo meent Eduard: "Als je je er echt in verdiept, valt het mee. Door er ook bij het oefenen juist wel mee te werken, wen je aan het gebruik. En weet je dus beter wat je moet doen als het erop aankomt tijdens een inzet."

### Regiogebonden

Een goede samenwerking tijdens een multidisciplinaire inzet is belangrijk. Eduard: "Niet

alleen met andere hulpverleners als brandweer, ambulance en politie, maar ook met de meldkamer. We zijn daarom meerdere keren naar de meldkamer in Alkmaar geweest. Zo kun je ervaren wie er 'aan de andere kant' zit. Een aantal centralisten is ook bij ons op het station geweest. Dat leidt tot wederzijds begrip voor elkaars werk, je weet daardoor meer waar je over praat. Zo vraagt de meldkamer tegenwoordig hoe wij tijdens een oefening het liefst gealarmeerd worden: via de pager of RMG05."

Zoals de naam al aangeeft, zijn de RMG's regiogebonden. Eduard: "Als we een multidisciplinaire inzet hebben buiten het gebied dat onder Noord-Holland Noord valt, moeten we ons via een aparte procedure inmelden bij een externe regio om gebruik te kunnen maken van hun RMG05. Ook die procedure routine laten worden is een kwestie van oefenen."

### Voordelen

"Inmiddels ben ik de voordelen van C2000 gaan waarderen. Zo heb je geen last van ruis en is het bereik altijd goed. Bovendien kun je niet worden afgeluisterd, waardoor er meer privacy is dan bij gebruik van radioapparatuur. Als je communiceert over slachtoffers of patiënten en bij het uitwisselen van andere vertrouwelijke informatie met bijvoorbeeld het Kustwachtcentrum heeft C2000 daarom de voorkeur. Het is in mijn ogen dan ook belangrijk dat voor de communicatie tussen land- en waterhulpverleners primair RMG05 wordt gebruikt", besluit de KNRM-medewerker.

## E-learning-modules

Om het Incidentbestrijdingsplan Waddenzee (IBP-W) te leren kennen en te trainen in het afhandelen van een incident conform het IBP-W, heeft de werkgroep Vakbekwaamheid van de CRW een elektronische leeromgeving (ELO) laten bouwen. Met de eerste module, die sinds november vorig jaar beschikbaar is, kunnen centralisten van de gemeenschappelijke meldkamers in Drachten en Alkmaar, van het Kustwachtcentrum in Den Helder en van de Centrale Meldpost Waddenzee (CMW) op Terschelling hun vakbekwaamheid op peil brengen en houden. Het doorlopen van de ELO-module duurt 30-45 minuten. Een tweede module voor CoPI-leden komt in de loop van 2018 beschikbaar. De ELO-omgeving is te bereiken via [www.vrfryslan.nl/crw](http://www.vrfryslan.nl/crw) en dan klikken op **E-Learning-modules**. Kies bij het inlogscherm voor 'Inloggen als gast'.



Het startscherm van de ELO.

## CRW-film in twee versies beschikbaar

In 2016 verscheen een eerste versie van een film over wat de CRW is en doet. Die werd onder meer vertoond tijdens de eerste CRW-themadagen. Vorig jaar is deze film verder uitgewerkt en geactualiseerd. Ook zijn op verzoek van het TWO twee aparte versies gemaakt. Een kortere variant voor bestuurders gaat dieper in op de structuur en werkwijze van de CRW. Daarnaast is er een langere versie die meer operationele informatie bevat.

Nieuwsgierig? Beide CRW-films staan op YouTube. De links zijn te vinden op [www.vrfryslan.nl/crw](http://www.vrfryslan.nl/crw) en dan klikken op CRW-films.



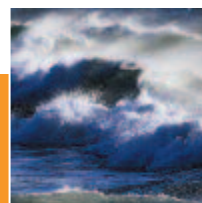
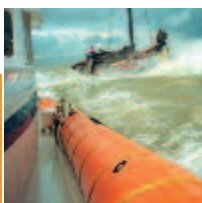
## OvD-waaier 'Wijzer op het water'

Voor hulpverlening op oppervlaktewateren als de Waddenzee en het IJsselmeer is goede samenwerking tussen de vele land- en waterpartijen die een rol hebben bij de incidenten- en rampenbestrijding essentieel. Om de betrokken Officieren van Dienst (OvD's) naast de lijvige Incidentbestrijdingsplannen een handzaam overzicht te bieden van checklists, nuttige informatie, operationele informatiekaarten en de belangrijkste waterongevallenprocedures, heeft de CRW samen met de SAMIJ (Samenwerkingsregeling ongevallen-

bestrijding IJsselmeergebied) de informatie-waaier 'Wijzer op het water' uitgebracht. Deze waaier op A6-formaat is de geactualiseerde opvolger van het boekje met dezelfde titel uit 2010. Betrokken OvD's die de waaier nog niet in hun bezit hebben, kunnen deze aanvragen door een mail met daarin het volledige postadres te sturen naar: [crisisbeheersing@vrfryslan.nl](mailto:crisisbeheersing@vrfryslan.nl). Het ligt in de bedoeling dat 'Wijzer op het water' in de loop van 2018 ook beschikbaar komt als app.

## Duik oefening in haven Harlingen

Begin november oefenden duikers van de post Leeuwarden van Brandweer Fryslân weer drie dagen in de haven van Harlingen. Bert Kesimaat, duikinstructeur bij de 24-uursdienst, vertelt: "We hebben drie duikploegen, die elk jaarlijks een dag lang oefenen in Harlingen. Het mooie van de Harlinger haven is dat we er dankzij de getijden zowel het duiken op diepte, waarbij we tot 15 meter onder water kunnen gaan, als het duiken bij stroming kunnen beoefenen. Zeker het gebied dat de havenmeester ons ter beschikking stelt leent zich daar goed voor. Vooral bij laag water is het voor ons handiger om niet vanaf de hoge kade, maar vanaf een boot te duiken. Daarvoor doen we een beroep op de KNRM. De samenwerking met havenmeester en KNRM verloopt prima. We willen dit dan ook graag zo blijven doen."



## Oefening Olie Alert

Van 4 tot en met 6 september organiseerde Rijkswaterstaat de grootschalige oefening Olie Alert Waddenzee, gericht op oliebestrijding op de Noordzee, Waddenzee en op en rond Schiermonnikoog. Centraal daarin stonden de samenwerking tussen de vele partijen die met oliebestrijding te maken kunnen krijgen. In het Waddengebied werd oliebestrijding voor het eerst op deze schaal beoefend.

Het grootste risico van olieverontreiniging ligt op de Noordzee. Daarom begon deze oefening ook daar. Bij een echt incident wordt op de Noordzee en in de zeegaten al zoveel mogelijk olie geruimd. In de praktijk wordt zo al grotendeels voorkomen dat olie in de Wadden-

zee terechtkomt. Bij dit deel van de oefening is een groot arsenaal aan materieel ingezet, van olie-geleidende schermen tot schepen met veegarmen. Het tweede deel van de oefening richtte zich op het opruimen van olieresten in ondiepe delen en platen bij Schiermonnikoog en het schoonmaken van een strand op het eiland met vrijwilligers. Tijdens de oefening is overigens geen echte olie, maar oefenmateriaal gebruikt.

Vanwege de ecologische kwetsbaarheid van de Waddenzee werkte Rijkswaterstaat tijdens deze oefening – op basis van het Ecologisch Spoorboekje en inzetplannen – nauw samen met dezelfde partners als bij een echt incident:

Veiligheidsregio Fryslân, Defensie, natuur- en gebiedsbeheerders zoals Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten, eilandgemeenten zoals gemeente Schiermonnikoog, Stichting Vrienden Rottums en de Waddenunit van het Ministerie van Economische Zaken. De Waddenvereniging trad bovendien op als ecologisch adviseur en waarnemer. Tijdens Olie Alert kwamen ook ruim honderd vrijwilligers in actie.

Op verzoek van Rijkswaterstaat verzorgde de CRW tijdens Olie Alert de afstemming met de afdeling Crisisbeheer van Veiligheidsregio Fryslân en het Coördinatie Overleg Waddeneilanden (COWA). De foto's hieronder geven een impressie van de oefening.



Overleggen via videoconferencing.



BWO-voorzitter Marijke van Beek (midden).



Deelnemende schepen op de Noordzee.



Olie opruimen met de Current Buster.



Rijkswaterstaat en Defensie werken samen.



Vrijwilligers oefenen op het strand.

## Varia

### Overleggen BWO en TWO

Ook in 2018 staat een aantal overlegmomenten gepland voor het Bestuurlijk Waddenzee Overleg (BWO) en het Tactisch Waddenzee Overleg (TWO). Het BWO komt naar verwachting in mei en december bijeen, maar de exacte data waren bij het ter perse gaan van deze nieuwsbrief nog niet vastgesteld. De overleggen van het TWO staan in 2018 gepland voor 10 april, 10 september (met werkgroepen) en 14 november.

### Opleidingsdag meldkamermedewerkers

De eerste opleidingsdag voor meldkamermedewerkers in 2018 vond plaats op 15 maart in Harlingen. Een tweede is gepland op 22 mei 2018 bij de Meldkamer Flevoland in Lelystad, een derde op 18 oktober op een nader te bepalen locatie.

### Havenmeesteroverleg

In 2018 staan ook weer twee overleggen voor havenmeesters gepland. De eerste daarvan

vond plaats op 14 maart in Den Helder, de tweede staat op de agenda voor 11 oktober in Leeuwarden.

### Bestuurlijke CRW-bijeenkomst

Voor 10 oktober staat ook nog een CRW-bijeenkomst op het programma voor bestuurders en directeurs van CRW-partnerorganisaties. Details over de invulling van deze bijeenkomst volgen in de uitnodiging aan betrokkenen.